

Castro nam bo najbrže le dal nekaj časa mir

Stanje pripravljenosti mora ukiniti, ker potrebuje delavce za pospravljanje sladkornega trsa.

HAVANA, Kuba. — Castro je že napovedal, da se je Amerika tako zelo prestrašila njegove obrambe kubanskega obrežja, da ne misli več na "invazijo." To se pravi: Castro je "premagal" Ameriko. To pomeni zmago in zmago je treba praznovati. To delo je deloma že opravljeno, deloma pa še bo te dni.

Za praznovanje zmage velja še drug bolj praktičen razlog. Z novim letom, najkasneje pa sredi januarja je treba začeti z žetvijo sladkornega trsa. To je za Kubo največji posel. Pol milijona delavcev se mora pečati z njim do srede aprila. Castro je po novem letu poklical delavce na obrambo kubanskega obrežja, na deželi je zmanjkalo delovne sile, kajti akcija z dobrovoljnimi delom se ni obnesla. Treba je torej poslati delavce čim prej nazaj na deželo na delo. To se je tudi dogodilo kar na tistem koncem preteklega tedna.

Da bodo radovedneži vedeli, za kaj gre, je Castrovo časopisje začelo pisati o dobrem donosu sladkornega trsa. Upa, da bo Kuba lahko producirala okoli 7 milijonov ton sladkorja, dočim strokovnjaki cenijo proizvodnjo samo na 6 milijonov. To pa za Kubo ni posebna tolažba, kajti ima v skladiščih še okoli milijona ton sladkorja od lanskega leta. Le kam bo šla s tem pridelkom?

Sicer je tudi pridelek sam po sebi še v zraku. Kubanske sladkorne tovarne namreč še niso, pripravljene za proizvodnjo. Odkar ne morejo dobiti rezervnih delov iz Amerike, so v zadregi, kaj naj napravijo s pokvarjeno in izrabljeno strojno opremo.

Na zunaj hoče Castro zakriti dejansko stanje — s posnemanjem Moskve. V Moskvi so namreč sedaj do Amerike zelo prizanesljivi, da bi se prikupili novemu Kennedyevemu režimu. Zato je tudi Castro oklical, da nima ničesar proti Kennedyju in da upa, da se bo z njim pobotal o vseh spornih vprašanjih. Za nekaj časa ne smemo pričakovati velikih senzacij s Kube.

Železniška nesreča v Španiji — 25 mrtvih

BARCELONA, Šp. — V ponedeljek sta se zaletela v predmestju Barcelone dva vlaka drug v drugega. Pri tem je bilo najmanj 25 oseb mrtvih, 36 pa ranjenih.

Strojevodji obeh vlakov sta mrtva, kar otežuje preiskavo o vzroku nesreče.

Vremenski
prerok
pravi:

Možnost naletavanja snega ali dežja. Najvišja temperatura 34, najnižja 24.

Novi grobovi

Joseph Menart St. V soboto popoldne je po dolgi bolezni umrl v St. Alexis bolnišnici Joseph Menart St. z 1277 Norwood Rd. Nad 30 let je delal v Illuminating Co., sedaj je bil v pokoju 15 let. Star je bil 79 let, rojen v vasi Peč pri Višnji gori, od koder je prišel pred 60 leti. Tukaj zapuša ženo Thereso, roj. Kocjan, doma v Gorenji Stari vasi na Dôl, hčer Josephino Muster v Jolietu, Ill., siove Josepha Ml., Johna in Louisa, 11 vnukov, 7 pravnukov, brata Johna in sestro Mary Peterlin. Bil je član Društva Clev. delavci št. 9 SDZ in Društva Naprej št. 5 SNPJ. Pogreb bo jutri zjutraj ob devetih iz Zakraskovega pogreb, zavoda v cerkev sv. Vida ob 9:30, nato na pokopališče Kalvarija.

Anton Laurich

Na svojem domu na 15717 Saranac Rd. je preminul poznani Anton Laurich, star 85 let. Bil je vdovec, soproga Mary je umrla pred par leti. Tukaj zapuša otroke: Anno Kovach, Anthonyja, Johna, Mary, Antonio St., Jamesa, 8 vnukov, 5 pravnukov in druge sorodnike. Sin Ludwig je umrl. Rojen je bil v Stični na Dolenjskem. Tukaj je oival 65 let. Več kot 30 let je bil zaposlen pri New York Central železnici, dokler ni stopil v pokoj pred 18 leti. Bil je član Marijinega dvora št. 1640 Kat. porstnarjev, Društva Janeza Krstnika št. 71 ABZ in Podr. št. 5 SMZ. Pogreb bo v sredo zjutraj ob 8:15 iz Jos. Zele in Sino- vi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete ob devetih, nato na pokopališče sv. Pavla. Na mrtvaški oder bo položen nocoj ob sedmih.

John Mervar

V Lutheran bolnici je preminul John Mervar, star 88 let, stanujoč na 1373 E. 39 St. Bil je samec. Zapuša svakinjo Josephine Mervar na Skyline Dr., Richmond Hgts., sestro Mary Terlep (v Elkhart, Ia.) in več drugih sorodnikov. Tukaj je bival 60 let. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 8:45 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 6502

Predsednik Charles De Gaulle pred najtežjo nalogo: organizacijo "alžirske Alžirije"

Brez predhodnega dogovora z vodstvom upornikov bo le težko dobil uglednejše in vplivnejše domačine, ki bi bili pripravljeni sprejeti odgovorna mesta v upravi Alžirije.

PARIZ, Fr. — Niti najhujši nasprotnik De Gaulle mu ni nevoščljiv za nalogo, ki si jo je nakopal na glavo: kako ustvariti političen prehod v "alžirsko Alžirijo." Zaenkrat vedo vsi samo to, da bo predsednik ne enkrat, ampak dvakrat molčal o svoji taktiki. Soditi ga bo treba samo po njegovih dejanjih.

Prvo njegovo politično dejanje bo imenovanje nove začasne avtonomne uprave za Alžirijo. Ali bo De Gaulle to storil kmalu? Verjetno, da ne. Najprvo bo imel velike težave, da dobi primerne ugledne in vplivne osebe med alžirskimi domačini, ki bi se hotele lotiti kočljivega in nevarnega posla v začasni alžirski upravi. Vsak domači mora namreč razumeti, da ga vodstvo upornikov lahko obsodi na smrt in da ga proti tej kazni ne bo mogla varovati nobena francoska policija.

Zato vsi mislijo, da bo De Gaulle začel na tistem pogajanju z uporniško vlado in jo skušal vsaj pridobiti za to, da ne bo napovedala boja tistim domačinom, ki bi hoteli prevzeti začasno upravo v nesrečni deželi.

Dokler De Gaulle ne bo imenoval nove začasne uprave v Alžiriji, bo Pariz upal, da se general pogaja za kulisa-mi z uporniki. Ako jo imenuje, bodo to smatrali za znak da se je z uporniki vsaj deloma pobotal, ali pa, da je obupal nad pogajanjem in upravo nastavljal kar na svojo roko. Katera možnost bo odgovarjala resnici, se bo deloma dalo zaključiti iz ljudi, ki jim bo general zaupal začasno upravo v Alžiriji. Čim vplivnejši in uglednejši bodo, tem bolj bo verjetno, da pogajanja med generalom in uporniki potekajo ugodno.

Amerikanci ne smejo kupiti zlata doma, pa tudi ne v tujini!

Vlada je prepovedala ameriškim državljanom kupovati in kupiti zlato tudi v tujini, kdor ga ima, ga mora do 1. junija prodati.

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Eisenhower je izdal odredbo, ki prepoveduje državljanom Združenih držav kupovati in hraniti zlato v tujini. Doma ga nismo mogli kupovati in hraniti že prej. Nova odredba ima namen zmanjšati pritisk na ameriške državne zaloge zlata.

Ko se je v preteklem letu začela širiti vest, da utegnejo Združene države povišati sedanjo ceno zlata od \$35 za unčo na \$39 ali celo \$40, so začeli oni, ki so imeli večje vsote dolarjev v tujini, te menjati v zlato v prepričanju, da bodo na ta način vsaj ohranili svoje imetje, če ga ne bodo naravnost pomnožili.

Veliko povpraševanje po zlatu v Londonu in Torontu je njegovo ceno za kratek čas res pognalo na skoro \$40. Nakupovanje zlata se je sicer potem malo vneslo, pa je še vendar precejšnje. Med nakupovalci je tudi veliko ameriških državljanov. Tem je sedaj ta posel prepovedan. Če se bodo vladne odredbe držali in svoje zlato prodali, bo s to ponudbo na trgu pritisk ponehal v znatni meri, če ne naravnost sploh.

Papir iz riževe slame

Egiptovski strokovnjaki so začeli izdelovati papir iz riževe slame in iz še nekaterih drugih sestavin.

Poskusi so se obnesli, kmalu se bo začela serijska proizvodnja v neki kairski tovarni.

St. Clair Ave v cerkev Brezmadežnega Spočetja ob 9:30, nato na pokopališče sv. Pavla. Na mrtvaški oder bo položen nocoj ob sedmih.

Iz slov. naselbin

MANHATTAN BEACH, Calif. — Tu je dne 20. decembra 1960 umrl rojak Anton Lustig v starosti 69 let. Zapuša žalujočo ženo Mary, roj. Azman, hčerko Marie Poje in vnuka Davida in Garya. Doma je bil iz Podpreške pri Dragi. V Evropi zapuša sestro Carolino Tavzes. Bil je član društva št. 37 Ameriške bratske zveze.

NEW SMYRNA BEACH, Fla. — Tu je preminula 70 let stara, v Ljubljani rojena in v Clevelandu dobro poznana ga. Mary Petirka (Petra). Zapustila je tu moža Johna in sina, v Clevelandu pa hčer Mary Petirka.

MINNEAPOLIS, Minn. — Sem je prišla za stalno iz Ljubljane ga. Mara Gorše k svojemu možu g. Jožetu Gorše na 926 - 17th Ave. Vse za pot je uredila pot. pis. Bled Travel iz Clevelanda.

Castro ponuja Ameriki mir — za Guantanamo!

Če se Združene države umaknejo s svojega oporišča na otoku, ne bo več nobenega vzroka za spore.

HAVANA, Kuba. — Castro je preteklo soboto zvečer povedal 30.000 poslušalcem, da je premagal ameriško "invazijo" in da je sedaj pripravljen na mir. Rekel je, da je zadeva z nacionaliziranim ameriškim premoženjem že urejena, kar se "razume samo po sebi" in da naj mu Amerika izroči še vojaško oporišče v Guantanamo, pa bo zopet prijateljstvo zavladalo na celi črti.

Značilna je bila slaba udeležba pri proslavi zmage nad Ameriko. To je političnim opazovalcem v Havani najbolj padlo v oči. Najbrže je to opazil tudi Castro, kajti govoril ni več tako brezobzirno in tudi rekel, da se mu z ureditvijo vprašanja za Guantanamo prav nič ne mudi. Dal je torej Kennedyju čas za premislek.

Rayburn skuša spraviti kong. M. Smitha k pameti

WASHINGTON, D. C. — Ker se znani južni konservativni kongresnik Smith še zmeraj upira predsedniku predstavniškega doma Rayburnu in mu noče priznati njegovih pravic do določanja dnevnega reda za plenum, je Rayburn sklenil, da bo Smitha spravil k pameti na drug način.

Za ta teden je sklical seje kluba demokratskih kongresnikov. Na seji bo Rayburn predlagal, naj se odbor za dnevni red poveča od 12 na 15 članov. Rayburn je prepričan, da bo klub glasoval za njegov predlog. Potem bo Rayburn zahteval strankarsko disciplino, do česar ima pravico, ki jo pa le redko uporablja. Kongresniki bodo radi tega prisiljeni, da glasujejo za povečan odbor za dnevni red in za obnovo kandidata z demokratske strani, ki naj prideta vanj.

Ako bi se Smith in njegov somišljenik Colmers uprla Rayburnu, jih lahko kaznuje s tem, da jih izključi iz vseh odborov. Tudi to pravico ima, pa je ne uporablja. Med demokratskimi kongresniki bo torej ta teden dosti živahno-

SOVJETSKE OBDOLŽITVE BELGIJE BREZ PODPORE

Sovjetske obdolžitve Belgije, da je dala Mobutu- vum četam iz Konga svoje področje Ruanda-Urundi za izhodišče napada na pokrajino Kivu, kjer se drže pristaši Lumumbe, niso dobile v Varnostnem svetu zadostne podpore. Po treh dneh razprav ni prišlo do nobenega sklepa. — Kongo zahteva odpoklic Indija Dayala.

NEW YORK, N. Y. — Na Novega leta dan je četa kongoških vladnih vojakov vkorakala iz pokrajine Ruanda-Urundi, ki je pod belgijskim skrbništvom v okviru Združenih narodov, v kongoško pokrajino Kivu, kjer so se utrdili pristaši bivšega predsednika vlade Lumumbe. Lumumbovi pristaši so vojake napadli in jih deloma zajeli, deloma pa pognali nazaj v Ruando-Urundi. Ta vojaški nastop kongoške domače vojske proti upornikom je bil povod za sovjetsko obdolžitev Belgije napada na Kongo in zlorabe od Združenih narodov ji poverjenega ozemlja. Sovjetija je zahtevala sklicanje Varnostnega sveta in tam predložila, naj se Belgiji odvzame varuštvo nad Ruando-Urundijem. Predlog je po treh dneh razprav propadel.

Sovjetski zastopnik Zorin je ostro prijel Belgijo. Njen predstavnik v Združenih narodih je sovjetske obdolžitve zavrnil. Podprli so ga predstavniki zahodnih sil. Posebno oster je bil zastopnik Združenih držav, ki je Sovjetiji očital, da dela iz muhe slona, da bi s tem mogla kriti svoje lastno umešavanje v kongoške notranje zadeve.

Sovjetsko zahtevo so delno podprli Ceylon, Liberija in Združena arabska republika, tri začasne članice Varnostnega sveta, med tem ko se je ostalih sedem članov glasovanja vzdržalo.

Kongo zahteva odpoklic Dayala

Kongoška vlada je v posebnih noti zahtevala od Združenih narodov, da odpokličejo iz Konga glavnega zastopnika Indija Dayala, ker da njegovo postopanje ni nepristransko, ampak v korist bivšega predsednika vlade Lumumbe in njegovih pristašev.

Kongoška vlada ga dolži, da so se lumumbovci z njegovo tiho podporo utrdili v pokrajini Kivu. Ko je skupina Lumumbo podpirajočega vojaštva vdrla v glavno mesto pokrajine Kivu in prišla njeno vlado, so čete Združenih narodov vse to mirno gledale, ne da bi mignile z mazinco v obrambo zakonite vlade.

Zadnji govor predsednika Eisenhowerja na televiziji

WASHINGTON, D. C. — Jutri zvečer ob 8:30 se bo predsednik Eisenhower poslovil od javnosti. Imel bo poslovilno govor, ki bo v njem verjetno povedal vse to, česar ni mogel v svojih treh poslanicah Kongresa. To so pač uradni dokumenti, ki morajo biti predvsem stvarni in čim manj osebni.

Na televiziji bo predsednik lahko vse povedal, kar mu je posebno na srcu, saj bo z njegovega padla vsa teža tajnosti in obzirnosti, ki jo mora imeti vsak politik, posebno še predsednik naše dežele. Naloga mu bo olajšana tudi s tem, da se ne misli več pečati s politiko. Dal bo torej svoji resnicoljubnosti poln razmah.

Vsi pa računajo s tem, da bo končno obveljala Rayburnova beseda.

Preplah v Kongu

Vest o izpustitvi Lumumbe je povzročila v prestolici Konga pravi preplah.

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Predsednik Kasavubu ima svojega nasprotnika Lumumbo zaprtega v Thyssville, 86 kilometrov daleč od Leopoldville. Tega imenitnega zapornika varuje posebno zanesljiva četa vladnega vojaštva. Ta ni dobila svoje redne plače in se začela upirati. Kasavubu je šel takoj v Thyssville, da pomiri vojake, kajti ti bi v svoji jezi lahko spustili Lumumbo na svobodo. Ko je Kasavubu prišel v Thyssville, ni naltel na navdušen sprejem. Vojaki so ga kar obkolili in zadržali par ur pod svojim varstvom, tako kot drže Lumumbo. Ko so pa dobili plačo, je bilo vse urejeno in mir je zavladal v garniziji.

Ni pa ilo miru v kongoški prestolici Leopoldville. Tam so se raznesli glasovi, da je Lumumba že na svobodi. Te novice so se strahoma prestrašili vsi Lumumbovi nasprotniki in začeli z divjim begom iz prestolice. Panično razpoloženje je zavladalo tudi med ostalimi meščani. Vsi so drli v pristanišče, da se tam vkrcajo za Brazyville, ki leži na nasprotni strani reke Kongo in je že v drugi državi. Šele po nekaj urah je javnost v Leopoldville zvedela za dejansko stanje in se pomirila.

Zadnje vesti

HAVANA, Kuba. — Vladne čete pod osebnim vodstvom Fidela Cestra skušajo zajeti in uničiti uporniške enote v Escambrayskih gorah v pokrajini Las Villas. Pri akciji sodeluje okoli 10.000 do 15.000 vojaštva. Število upornikov cenijo na 300 do 1000.

NEW YORK, N. Y. — Obalna straža je objavila, da je takozvani Texas Tower, stoječ kakih 80 milj vzhodno od New Yorka v Atlantiku klicel sinoči na pomoč. Ko so kasneje ladje prišle tja, so našle prazen rešilni čoln, za 27 osebami, ki so bile na stolpu, pa nobene sledi. Stolp je bil člen v verigi radarskih postaj, ki čuva Ameriko od vzhoda.

VIENTIANE, Laos. — Uporniške vojaške enote so potisnile vladne čete nazaj proti Vientianam na področju Ta Vieng.

Iz Clevelanda in okolice

Nedravljanji—

Imigracijske oblasti opozarjajo vse nedravljanje, neoziraje se na to ali so v tej deželi šele nekaj tednov ali pa 40 in več let, da se morajo do konca januarja prijaviti na posebnih formularjih, ki so na razpolago na poštah in imigracijskih uradih.

Odbori za l. 1961—

Podr. št. 3 SMZ ima za l. 1961 sledeči odbor: predsed. James Kastelic, podpredsed. Martin Romih, taj. Frank Perko, 1092 E. 174 St., IV 1-5658, blag. Martin Valetich, zapis. Joseph Hovecar, nadzor. Valentin Kosec, Jos. Perusek in John Majerle, zstop. za fed. SMZ Frank M. Perko, Martin Valetich, zastopnik za Klub društev SD na Holmes Ave. James Kastelic. Seje so vsako 4. nedeljo v mesecu ob dveh pop. v Slov. domu na Holmes Ave.

Društvo Slov. dom št. 6 SDZ ima za l. 1961 sledeči odbor: predsed. Amalia Legat, podpredsed. John Gerl, taj. Albina Vesel, 877 E. 185 St., IV 1-0319, blag. John Barkovich, zapis. Ann Cecelich, poroč. Albina Vesel, nadzor. Mary Koljat, Martin Vogrin, Sylvia Banko, zastop. za del. sejo za AJC Toni Vrh, Louis Godec, Angela Barkovich, za Klub društev Toni Vrh, Louis Godec in Angela Barkovich. Seje so vsak 3. petek v mesecu ob osmih zvečer v AJC na Recher Ave.

Lepa starost—

Jutri praznuje Joseph Grajš z 1142 Norwood Rd. svoj 36. rojstni dan. Cestitamo in mu želimo še mnogo let zdravja in zadovoljstva!

Denarnica z dokumenti—

V soboto ponoči je bila izgubljena denarnica z osebnimi dokumenti od Hrvaškega doma na St. Clair Ave. do E. 61 St. Kdor jo je našel, je prošn, da jo vrne na naslov E. M., 1241 E. 61 St., tel. EN 1-4632.

Asesment—

Tajnica Društva sv. Marije Magd. št. 162 KSKJ bo pobirala nocoj ob 6. do 7. v šoli sv. Vida asesment.

Slovo—

Clanstvo Društva Clevelandski delavci št. 9 SDZ je vabljen nocoj ob sedmih v Zakraskov pogreb. zavod, da se poslovijo od pok. Josefa Menarta.

Srbi bodo gradili v Clevelandu novo cerkev

CLEVELAND, O. — Včeraj je pravoslavni duhovnik od cerkve sv. Save blagoslovil zemljišče v Parmi na Ridgewood Drive, kjer bodo začeli Srbi graditi spomladni svojo novo cerkev, ki bo predvidoma stala okoli \$750.000.

Srbska naselbina v Clevelandu in okolici je sorazmerno močna. Cenijo jo na preko 10.000 oseb. Ima eno samo cerkveno občino s središčem v cerkvi sv. Save na 1565 E. 36 St.

Najbolj znani način umetnega dihanja so uporabili prvič leta 1903.

tianam na področju Ta Vieng, od koder so nameravale začeti ofenzivo proti upornikom na Plaine des Jarres.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months
Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 10

Mon., Jan. 16, 1961

K stoletnici državljsanske vojne

II.

Kot smo omenili zadnjič, se je začelo razmerje med Jugom in Severom, ki je bilo suženstvo zakonita gospodarska in družebna ustanova, in Severom, ki je suženstvo odpravil že koncem prejšnjega stoletja, poostrevati. Južne države so se bale, da jih bodo severne prisilile k odpravi suženstva, kakor hitro bodo dobile premoč v Uniji. Trudile so se na vse načine, da bi tak razvoj preprečile. Pri tem so seveda naletele na oster odpor severnih držav, ki so skušale preprečiti širitev suženstva v novo pridobljena ozemlja.

Odnos se je sredi preteklega stoletja zaostрил že do take mere, da bi utegnili priti vsak čas do dejanskega spopada. Na obeh straneh so prišli do veljave fanatiki. Ker je vladalo v Kongresu ravnotežje sil in ni mogla nobena stran izsiliti svoje volje, je bil sprejet l. 1950 kompromis, ki ga je predložil sen. Henry Clay. Ta je določil, naj bo Kalifornija sprejeta v Unijo kot država brez suženstva, zato pa se je bilo dovoljeno naseljevati na vsem ozemlju vzhodno od nje, ki je bilo pridobljeno od Mehike, tako zagovornikom suženstva s sužnji, kot njihovim nasprotnikom. Poleg tega je bil izdan še poseben zakon o pravicah gospodarjev do pobealih sužnjev.

Ta kompromis je za nekaj let odvzel ostrino sporu med Jugom in Severom, pa razvoj samega le ni mogel ustaviti. Državlani v severnih državah so se očitno upirali določili zakona o pobealih sužnjih. Namesto da bi jih oblastem pomagali loviti in jih vračati njihovim lastnikom, so jim rajše pomagali po skrivnih poteh preko meje v svobodno Kanado. Propaganda za odpravo suženstva na Severu ni ponesla. Posebno je vplivala na razpoloženje proti suženstvu povesti H. B. Stowe "Koča strica Toma", v kateri je bil položaj sužnjev posebno težko prikazan. Premirje se je vlečlo nekako do l. 1854, ko je prišla na dnevni red upravna ureditev srednjega dela dežele, ki jo je Unija kupila l. 1803 od Napoleona.

Sen. Stephen Douglas iz Illinois je predložil, naj prebivalstvo področja odloči samo, ali hoče imeti suženstvo ali ne. Predvideval je, da se bo južni del področja (Kansas), odločil za suženstvo, severni (Nebraska), pa proti. Ker je ozemlje Kansasa segalo preko dotlej za dovolitev suženstva segajoče meje na severu, je senator S. Douglas predložil, naj se Missourski kompromis, ki je to mejo določal, odpravi. Posrečilo se mu je spraviti oba predloga skozi Kongres, ker je imel oporo med severnimi demokrati in v zastopnikih južnih držav.

Nasprotniki so mu javno očitali, da si je skušal s Kansas-Nebraska zakonom pridobiti simpatije Juge, ki naj bi mu pomagale k izvolitvi za predsednika Združenih držav.

Zakon je naletel v javnosti na Severu na izredno oster odpor in povzročil ostre spremembe v politični organizaciji dežele. Nasprotniki suženstva, ki so se preje družili v različnih skupinah in strankah, so sedaj ustanovili Republikansko stranko, ki se je odločno izjavila proti suženstvu in zlasti proti njegovi širitvi v doslej svobodne predele Unije. Zahtevala je razveljavitev Kansas-Nebraska zakona in zakona o pobealih sužnjih, ki je obvezoval svobodne državljanke k pomoči oblastem pri lovu na pobege sužnje.

V tem je prišlo v Kansasu do spopadov med pristaši suženstva in med njihovimi nasprotniki, oboji bi radi dobili državo v svoje roke.

Republikanska stranka je na svoji konvenciji l. 1956 nastopila odločno proti vsakemu nadajnemu širjenju suženstva in imenovala za predsedniškega in podpredsedniškega kandidata severnjaka, nasprotnika suženstva. Južne države so tedaj zagrozile, da bodo izstopile iz Unije, če bosta ta dva izvoljena. Zmagal je demokratski kandidat, zmerni Buchanan, toda republikanci so se dobro odrezali, saj so dobili komaj pol milijona glasov manj od zmagovalcev.

Nova administracija je upala, da bo mogla mirnim potom rešiti spor med zagovorniki suženstva in med njihovimi nasprotniki, zgodilo se je prav obratno. Predsednik je dovolil, da so zagovorniki suženstva kljub manjšini vzpostavili oblast v Kansasu in zaprosili za njegov sprejem v Unijo kot suženjska država. Senat je prošnjo odobril. Predstavniki dom pa zavrnili. Spor se je tako še zaostрил. Podoben učinek je imela odločitev Vrhovnega zveznega sodišča v znanem slučaju Dred Scott l. 1857. Dejala je, da so sužnji lastnina in ne državljanji ter izjavilo, da Kongres sploh nima pravice prepovedovati suženstva na ozemljih Unije.

Pred volitvami l. 1858 je prišlo do znanih debat med S. Douglasom in A. Lincolnom o političnih in moralnih straneh celotnega vprašanja suženstva. Douglas je zagovarjal, naj ljudstvo v posameznih državah samo odločuje, ali hoče suženstvo imeti ali ne, Lincoln je zavračal, da mora to vprašanje reševati Kongres. Douglas je pri volitvah za senatorja zmagal, toda Lincoln je postal znan po vsej deželi kot zagovornik svobode in enakosti vseh ljudi v deželi. Postal je nesporen vodnik republikanske stranke v zahodnem delu dežele.

Južne države niso bile več zadovoljne z načelom ljudske odločitve po posameznih ozemljih Unije, ampak so zahtevale, naj Kongres varuje suženstvo, kjerkoli na ozemlju Unije obstoja. Te zahteve sicer v Kongresu niso prodrle, imele pa so svoj vpliv na volitve l. 1960. Demokratska stranka se je na tem vprašanju razklala. Južnjaki so imenovali lastne kandidate. Republikanska stranka je imenovala za svojega predsedniškega kandidata Abrahama Lincolna. Ta je bil izvoljen za predsednika Združenih držav kljub temu, da je dobil komaj 40 odstotkov oddanih glasov.

Jug je začel uresničevati svoje grožnje iz l. 1956. Prva je izstopila iz Unije Južna Karolina 20. decembra 1960. Njej so nato naglo sledile še druge. Razvoja ni bilo mogoče več ustaviti, moral je odločiti boj.

Pennsylvanski prepipi

(Poroča Majk)

Pittsburgh, Pa. — Zadnjič sem nekaj omenil, kako zima gospodarji do delavcev po naših hribov, ridah in bregovih. Parkrat ja nas res kar trdo prišla za naša ušesa, da je kar peklo in ščimelo, če si hodil z golimi ušesi zunaj. Po zadnjem snežnem viharju sem nekaj sneg odmetaval in kidal okrog moje lope in mrzla sapa je strigala okrog ušes, da sem se večkrat za iste prijel. Moja boljša polovica, ki me je opazovala skozi okno je dejala: "Majk, kaj se pa oteplejš okrog ušes, kaj te komarji pikajo?"

"Da, da," sem ji pritrtil, "o sv. Jakobu so me pikali ta 'črni komarji' zdaj me pikajo pa 'ta beli'!"

No pa kaj bi se pritoževali nad vremenom, tak je kakoršen je in pomagati ne moremo dosti, kakor to, da se mu ne izpostavljam, če ni potrebe za to. Tam ob Atlantiku na drugi strani Appalachijskih hribov in gora so imeli še vse več snega nego mi. Celu v Washingtonu so ga dobili tik pred božičem kakih sedem palcev, tako tudi v New Yorku menda še več. Sicer pa je navada da Božič mora biti bel, da je bolj lep.

Božič smo praznovali kar lepo. Na 57. cesti, kjer imamo Slovenske cerkev Marije Vnebovz., smo obhajali Božič kar najlepše. Vsak je opravil svoje verske dolžnosti za ta velik praznik kar najlepše, če je le hotel. Naš narod je veren in se Božiča spominja, posebno še tu v svobodni Ameriki, kjer ga nihče ne zapolnjava, če svoje dolžnosti do Boga izvršuje.

Praznik Novega leta je tudi za nami. Tudi tega smo slavili po svoje. Po raznih zabavalstvih in dvoranah so imeli posebne prireditve, kakor je to za navado. Amerikanci imajo navado, da si privoščijo na večer in v noči med starim in novim letom zabave. Nekateri prav, mnogi malo preveč, tako, da potem niso drugi dan mačka okrog. Pa jim menda že tako paše, če tudi ni prav tako. Vsak po svoje. Meni se zdi seveda, da je lepše in boljše, če človek prične Novo leto na lep način s čistimi računi z Bogom, in ljudmi.

Tako smo torej zdaj na potih novega leta. Da bi le bilo srečno in zadovoljno za vse!

* KAKO SE BO SVET VRTIL V TEM NOvem LETU? — Natanko nakazanega o tem ni nikjer nič. Napovedovanj in preokrovanj o tem je seveda dosti in mnogi so v svoji drzni domišljavi napovedali marsikaj, kar morda nekaj se sicer zna dogoditi, vse pa seveda nekoliko! To, da bo za vsako noč sledilo jutro in za tem dan, to lahko vsak napove in to točno bo, dokler bo stal svet in se vrtil okrog sonca, če bo vsako jutro pa tudi jasno in oblačno, to je pa že tehtana reč in kdor se noče preveč drzno postaviti v negotovost glede tega, naj povdari: Nekaj in nekako bo, če ne tako, pa tako.

No, pa pogledajmo kaj napovedujejo glede našega gospodarstva, od katerega je odvisno tudi vprašanje, kako bo z nami delavci, ali bo dovolj in stalne zaposlitve v raznih industrijah in trgovini.

Pri nas v Pennsylvaniji, pred-

vsem v Pittsburghu in okolici zavzema glavno in prvo mesto v našem gospodarstvu jeklarstvo. Tej industriji ne pripisujemo samo mi važnost, ampak pogostoma čujemo povdarke iz vrst gospodarskih strokovnjakov na Wall Streetu in v Washingtonu, da kakor se vrtil in kakor prospeva jeklarstvo industrija v Združenih državah, tako prospeva več ali manj vse ostalo gospodarstvo in trgovina v deželi. Zato je zelo pomenljivo, kako obratuje in kako izgleda ima jeklarstvo v bodočnosti v naši deželi. O tem je pred nedolгим podal nekaj izjav B. F. Fairless, predsednik od American Iron & Steel Institute, preje pa je več let predsedoval U. S. Steel Corporation. Vsekakor neka avtoriteta v tem oziru. Na vprašanja, kako je naša jeklarstva industrija pripravljena na rastočo konkurenco doma in zunaj v svetu, je tako le odgovoril:

"Ta vprašanja zadenejo prav v srce tega problema. Naša ameriška jeklarstva industrija se srečava prav zdaj z najboljšo trdovratno konkurenco (tekmom) v vsej zgodovini. To tekmovanje je doma med našimi družbami, dočim na vseh potih trgovine z jeklom se srečujemo z konkurenčnimi cenami jekla in to največ zato, ker posega vmes še konkurenca cen materiala, kot rud, aluminija, plastike in glazure, kar vse nam tuji svet ponuja ceneje, kakor moremo to dobiti doma. Krizo pospešuje še to, da proizvodnja nas stane veliko več, kakor pa stane proizvodnja jekla v tujih deželah. Plače za delo, pravi, da so po jeklarnah v tujih deželah sedemkrat nižje, kakor pri nas. In to kljub temu, da imajo v tujih deželah po jeklarnah isto tehnično opremo, to je stroje in vse drugo, kakor pri nas. To jim omogoča, da ponujajo po svetu jeklo in izdelke veliko ceneje kakor moremo mi.

"Mi se sicer trudimo," pravi Fairless, "da bi z višjo sposobnostjo in kjer moremo z boljšo opremo dvignili našo proizvodnjo. Dalje se trudi z 'researchi' (raziskavanji) priti do boljše kvalitete jekla in izdelkov. Trudimo se, z bolj agresivnim ponujanjem in prodajanjem, s pospeševanjem oglaševanja, itd. A počasi gre in se dosti ne pozna. Pri srečavanju konkurenčnih cen jekla, mi ne moremo računati na to, da bi od naše strani začeli znižavati plače. Le to moremo in skušamo, da bi dvignili proizvodnjo z večjo in boljšo sposobnostjo in hitrostjo pri obratu. Kar se tiče prvega to je plač in drugega je dosegljivo le s sodelovanjem jeklarskih delavcev in naša naloga je o vsem tem delavce prepričati, da jim je to edino v korist, prav tako je to v korist tudi vodstvom industrije, da se take konkurence poslužimo. Edino to daje jamstvo za zaposlitev in jamstvo za uspešno konkurenco s tujim svetom. Edino kvaliteta, pripravljenost dati najboljšo potrebo, razpoloženje za nudenje vsega v vseh slučajih in pa pripravljenost za komuniciranje, edino to nas more postaviti v tem oziru pred druge, ki poskušajo proti nam s konkurenco. Svet potrebuje je-

klo in ga kupuje in ga bo v bodočnosti v še večji meri. Tržil pa bo z njim tisti, ki bo nudil najboljše kvaliteto, najboljšo potrebo in najboljše konkurenčne cene."

— Pojasnilo je dano. Ampak kako izvesti vse to, od tega pojasnila pa smo daleč. Izvesti to, kar se omenja kot potrebno v pojasnilu, bi zahtevalo ogromne žrtve na vseh plateh. Ali je pripravljenost za iste na vseh straneh?

Resnica pa je in ostane, da če bo padala naša jeklarstva industrija, bo z njo padala vsa druga industrija po vrsti. Šla bo navzdol rudarska industrija in vse industrije vseh vrst, in teh je kakor svetnikov v litanijah. Reševanje in zdravljenje tega problema v našem gospodarstvu ni lahka reč — temveč resna in kritična!

Če ne bo kmalu prav rešena, bomo čutili posledice vsi, takega mnenja je vaš

Stari Majk.

Za sponzorja prosi

Cleveland, O. — Jožef Stropnik, tovarniški delavec, rojen 24. decembra 1942 v Mežici, sedaj v Camp Traiskirchen, Niederösterreich, Austria. Je samski in priden delavec, ima pravice političnega preganjanja in je njegovo postopanje že toliko napredovalo, da mu je možna preselitev v Ameriko.

Kdor bi mogel pomagati, ga lepo prosimo, naj sporoči na naslov: M. Krek, 1156 Washington Blvd. Mayfield Heights, Cleveland 24, Ohio, Ali pa telefonično na HI 2-0892.

Liga Kat. Slov. Amerikancev.

Slovenski misijonar piše iz Južne Afrike

Belfast, Juž. Af. — Spoštovani g. urednik! Po dolgem času se zopet enkrat oglašam. Vest me peče, ker se Vam že tako dolgo nisem zahvalil za Vašo ljubeznivost na naklonjenost in redno brezplačno pošiljanje Ameriške Domovine. Mnogo lepega in počutnega nam veste povedati. Opazil sem, da nam sporočate točne in zanesljive novice, bolj kot drugi časopisi. Hvala lepa za mnogo dobrega, ki ga od Vas

Nova odkritja med razvalinami feničanskega mesta

Francoski arheolog Claude Schaeffer je zbral nekaj novih podatkov med razvalinami Ugarita, nekdanje feničanske prestolnice na severni obali Sirije. To mesto je doslej vrhunec v obdobju od 15. do 13. stoletja pred našim štetjem.

V začetku letošnje arheološke sezone — Schaeffer izkopaval tam že 30 let — so odkrili knjižnico — klinopisne zapiske na glinastih ploščicah, ki jim strokovnjaki pripisujejo velik pomen. Po besedah dr. Abdulaha, predstojnika oddelka za starine v sirski pokrajini ZAR, vsebuje ta knjižnica besedišče akadškega jezika, ki je bil najbolj razširjen v drugem tisočletju pred našim štetjem, razen tega pa tudi dragocene dokumente o astronomiji. Zgodovinarji in jezikoslovci zdaj proučujejo te ploščice.

Skupina prof. Schaefferja je v nekdanji ugaritski kraljevski palači nedavno izkopala štiri broste, z zlatom okrašene kipe. Eden izmed njih — visok je šest najst centimetrov — predstavlja razkošno oblečenega boga Ela z nekakšno tri oglati zlato kapo na glavi. Vse štiri kipe so izkopali izpod kamena. Raziskovalci menijo, da je kak vernik odnesel te kipe iz svetišča in jih skrbno skrival v času, ko je bilo mesto uničeno (v 13. stoletju pred našim štetjem).

Po ugaritskih zapiskih na glinastih ploščicah je bil El "oče bogov" z vsoto oblastjo. Dr. Abdulah je dejal, da to ponovno dokazuje že znano mnenje, da so bili prebivalci Sirije pred kiki-

ČE VERJAMETE AL PA NE

Na željo večjega števila starejših čitateljev lista ponatiskujemo del sestavkov polk. urednika J. Debeveca.

— Ured.

Herblen si je nekega jutra usmilil, da bi šel na lov. Kar sam, da bo vse sam spravil, kar bo nastrelil. Ne zaradi nevoščljivosti naravnost, saj je rad privoščil tudi drugim, ampak mislil pa je, da bi bilo koristno, če bi enkrat plena ne delil z drugimi. En takle zajček je ravno prav za krepekga možaka, če se pa primeri, da bo podrl srnjaka, se pa meso lahko obesi na izbo za pozneje. Kaj bi vsak dan samo žgance pa zelje, zelje pa žgance in močnik za spremembo.

Tje čez Jožetovo senožet je umeril korak in oprezoval za zajci. Pa ga ni bilo nobenega na spregled, zlomka greda, Nad Volčjo dolino okrog 'staje' se je pasla čreda, zato je krenil bolj na desno, saj ni treba, da bi črednik in poganjč videla, da je Herblen na bojnem pohodu. Lahko bi stegovala jezike drevi, ko bosta prignala domov.

po časopisu prejemamo.

Jaz sem bil medtem prestavljen na drugo župnijo. Imam mnogo dela. Pravkar smo zgradili lepo cerkvico sv. Križa na podružnici, ki jo bodo naš misijonski škof na dan sv. Stefana slovesno odprli in blagoslovili. Po zaslugi misijonskih dobrotnikov mi je bilo mogoče izpolniti dolgotrajno željo črnih katolicancev. Za ta veliki praznik so kupili pitanega vola. Pravijo, da bo prišlo na slovesnost mnogo poganov, katere hočejo pogostiti.

Za svete božične praznike Vam želim mnogo božjega blagoslova in razsvetljenja, da bi nam mogli še naprej tako lepo pisati. Obenem pa še enkrat moja topla in prisrčna zahvala za pošiljanje časopisa. S pozdravom Vam vdani

Rev. Albin Kladnik
Catholic Mission
P. O. Box 140, Belfast
South Africa.

Nova odkritja med razvalinami feničanskega mesta

Francoski arheolog Claude Schaeffer je zbral nekaj novih podatkov med razvalinami Ugarita, nekdanje feničanske prestolnice na severni obali Sirije. To mesto je doslej vrhunec v obdobju od 15. do 13. stoletja pred našim štetjem.

V začetku letošnje arheološke sezone — Schaeffer izkopaval tam že 30 let — so odkrili knjižnico — klinopisne zapiske na glinastih ploščicah, ki jim strokovnjaki pripisujejo velik pomen. Po besedah dr. Abdulaha, predstojnika oddelka za starine v sirski pokrajini ZAR, vsebuje ta knjižnica besedišče akadškega jezika, ki je bil najbolj razširjen v drugem tisočletju pred našim štetjem, razen tega pa tudi dragocene dokumente o astronomiji. Zgodovinarji in jezikoslovci zdaj proučujejo te ploščice.

Skupina prof. Schaefferja je v nekdanji ugaritski kraljevski palači nedavno izkopala štiri broste, z zlatom okrašene kipe. Eden izmed njih — visok je šest najst centimetrov — predstavlja razkošno oblečenega boga Ela z nekakšno tri oglati zlato kapo na glavi. Vse štiri kipe so izkopali izpod kamena. Raziskovalci menijo, da je kak vernik odnesel te kipe iz svetišča in jih skrbno skrival v času, ko je bilo mesto uničeno (v 13. stoletju pred našim štetjem).

Po ugaritskih zapiskih na glinastih ploščicah je bil El "oče bogov" z vsoto oblastjo. Dr. Abdulah je dejal, da to ponovno dokazuje že znano mnenje, da so bili prebivalci Sirije pred kiki-

Angleški tednik 'Sunday Pictorial' je pisal: "Čeprav smejo biti gostinski obrati v našem glavnem mestu odprti najdalje do enajstih, imajo žejni pivski bratci še vedno dovolj priložnosti za nadaljnji kroki.

S podzemeljsko železnico se odpravijo do postaje Paddington, kjer je pivnica postreščkov odprta do treh zjutraj, potem jih pelje taksi na smithfieldski trg, kjer točijo skladiščnim delavcem pivo in brinjevec od štirih do šestih. In dalje, do poldelevih lahko vinski bratci nadaljujejo med branje v 'Covent Garden', potem pa se zadržujejo v okrepčevalnici 'Pri jezu', dokler se ne odpro vse gostilne."

Ravno čez Grmkov "devec" je koračil ob gmajni, ko se mu zdi, da vidi notri v grmovju nekaj črnorjavega. Aha, si je mislil, zajček je, ki se je povrnil z bezovskih njiv, kjer je bil čez noč v paši, nesnaga. Herblen se previdno ustavi, pomeri v tisto stvar v grmčijo in ustrelil. Ustrelil prvič: nič, ustrelil drugič: nič. Stvar se giblje in kobaca po grmovju. Herblen je bil jezen, pa naglo nabije puško pomeri in ustrelil: zopet nič. Pot ga oblije od jeze in ker se ga je že polasčala vera, da je zacoprano. Spet pomeri, spet ustrelil. Nič. Samo proti njemu je kobacalo. Ne bo drugače, je dahnul sam pri sebi: medved je.

Kar je res, je pa res, bežal pa ni. Se reče, saj morda ni mogel. Ti ali pa jaz, si je dajal poguma, spet je nabil in spet pomeril.

Ampak takrat pa tista prikazen v grmovju roko na usta in vpije:

"Ne streljaj, Herblen! Kaj ne vidiš, da sem jaz!"

Bil je meniševski črednik.

• • •

Pozno v nedeljo zvečer so se vrnili z lova: Krajnc Miha, Herblen in birt Jože. Pri Cencu so se ustavili in zamudili. Vse so še enkrat pretehtali, kod so lovili in kako so "gonili," pa da je bila tisti dan smola in niso nič videli. Kot bi vsa divjad zginita s teh krajev. Važen pomenek so imeli in hudo so se nacejali. Posebno se ga je bil nabral Herblen. Niti na nogah ni mogel stati sam. Prijatelja sta ga prišla vsak pod eno pazduho in mu pomagala proti domu, kakor se to spodobi za lovške kolege, da si v sili pomagajo drug drugemu.

Kranjc in Jože sta bila pa navihana, da nikoli tega. Ko so se pripeljali pred čopčo hišo, je rekel Kranjc: "Veš, kaj Herblen, kaj pa, če bi še enkrat 'pognali,' Tamle v tisti dolini je gotovo kak dolguheč. Midva z Jožetom bova dolanco obšla in spodila zajca naravnost proti tebi."

Tam pod koritom je svet nekoliko nižji in Herblen, ki je bil močno nadelan, je z vso gotovostjo mislil, da so v gmajni.

"Pa dajmo še enkrat," je bil takoj zadovoljen in se vsedel na rob pred koritom. Zgodilo se je prav tako, kakor sta nagajivca presodila, da se bo: predno bi naštel do tri, je Herblen že smrčal. Pustila sta ga, da se odpočije in odšla domov.

Tam za Slivnico se je že svetlilo, ko je prišla Čopča dekla po vodo h koritu. Zagleda Herblana, ki je sedel tam za koritom, glavo naslonjeno na kolena, ob sebi pa naslonjeno puško. Smrčal je, da je bilo kot daljno gumenje pred nevihto. Dekla se je na smrt prestrašila, ko je zagledala tam Herblana. Najprej je mislila, da je umrl, toda glas iz Herblanovih mogočnih prsi jo je kmalu prepričal, da je še živ in da samo spi.

Postavila je škap na tla in začela stresati Herblana za rame: Hej, stric Herblanov, zbudite se in domov pojdite, saj se že dani."

Precej rendanja je bilo treba, da je toliko predramila Herblana, da je odprl oči, se ozrl okrog sebe, potegnil z žuljavo roko preko obraza, si zopet pomencal oči, potem pa debelo gledal v dekle. Dolgo ni mogel do besede, nazadnje je pa le mogel izreči: "Ali sta že pognala iz doline?"

"Ne vem, kdo in kaj naj bi pognala," mu tolmači dekla, "samo to vem, da sedite pri koritu in da ste tako smrčali, da me je bilo kar strah. Domov pojdite, dokler se vas ne zbudi in vas vidi takega."

Herblen debelo gleda doli v Dehinc in Vidmarčkov hajo in ko spozna, da ne sedi v gmajni, ampak na sredi vasi, izreče nekaj hudega, se skobaca pokonci, pograbi za puško in naroči dekl: "Tih bodi o tem, baba, če moreš, da me ne bodo objedali," ter odrača naglo proti domu. Dekla pa ni molčala, ker če bi, bi jaz tega ne vedel.

Aleksander Petof:

KRVNIKOVA VRV

ROMAN

"In tvoja, Roza!"
 "O, zelo sem trpela, zelo."
 "Tudi jaz, Roza, tudi jaz!"
 "In radi tebe, Matija..."
 "Tako sva trpela drug za drugo..."

"Toda tega ti ne pravim, da bi ti očitala," je dostavila s tako prijaznim glasom, da bi mi osladila vsako misel sedemdesetletnega življenja, če bi ga zdajci slišal.

"Med nama," je nadaljevala, ko je sedla na rob postelje, "med nama naj ne bo več očitaj, ta čas je že minil, ker... Toda Matija, kaj je s tvojo roko in tvojimi prsi? Saj si obvezan in jaz sem te prej tako zelo pritiskala, ne?"

"O ne! Te rane bi z veseljem nosil vso večnost z bremenom, ki je prej počivalo na njih."

"Verujem ti, Matija. A morda se dane poslednjič vidiva..."

"Poslednjič? O, zdaj me znova začnajo peči rane!"

"Kaj ti je? Govori, kaj se je zgodilo? Ti molčiš? Zakaj se mi ne upaš povedati? Ti imaš nevarno bolezen, ne res? Ne boj se, ne misli, da te hočem radi tega zapustiti."

"Tebi bom povedal, Roza, tebi nočem lagati... dvobojeval sem se."

"Dvobojeval? Za božjo voljo? Zakaj?"

"Radi tebe, Roza."

"Radi mene? O, In s kom?"

"S kom drugim naj bi se bil radi tebe dvobojeval, če ne s Ternjem."

"O, z mojim možem," je zakričala Roza.

"Mo... mo..." nisem mogel izgovoriti: možem? "Pojdi, Roza, odidi," sem povzel čez nekaj časa, "ti me nikoli nisi ljubila."

"Jaz te nisem ljubila? Praviš, da te nisem ljubila?"

"Kako si mogla seči v roko mojemu smrtnemu sovražniku, ki mi je ubil dušo, o Roza?"

"Ko pade list z drevesa, mu je vseeno, kam ga ponese veter. Staršem na ljubo sem to storila, a glej, hotela sem se tudi malo ščevati... nad teboj. Pomiluj me, a ne preklinjaj me! Toda ne govori več o tem, Matija. Mi dva se danes vidiva zadnjikrat v življenju, zadnjikrat! O, ali čutiš grozoto te besede? Biti zadnjikrat skupaj s tem, ki ga ljubim! Zblaznela bom, preden..."

"O, Tolaži me, moj prijatelj, moj ljubček! Reci mi z odkritim srcem..."

"Toda ne, četudi ni resnica, četudi laž, reci mi samo, da me bolj ljubiš, ali vsaj tako ljubiš kot ono dekle..."

"O, moja Roza, ali si prišla sama zato še enkrat k meni, da me mučiš? To je okrutno!"

"Ne, moja ljuba duša, nočem te žaliti, odpusti mi! Toda, da se pomirim, da umrem mirna, srečna... ker moram umreti, reci, da si me ljubil..."

"Ljubil sem te in te še ljubim, moja Roza! Tako te ljubim, da tega ne morem dopovedati. Merilo moje velike ljubezni so te zdrobljene kosti. In povej mi, kako naj te prepričam, da si bila ti edina, ki sem jo kdaj ljubil, in, gotovo, ki jo bom kdaj ljubil."

"Hvala ti, Matija, hvala! O, toliko nisem upala, toliko si nisem drznila upati. Če bi bila to takrat vedela, če bi bila prepričana o tem! Zdaj... toda sedaj je vsak 'če' prepozna."

"O," je nadaljevala z radostjo, "ta prstan je še na tvoji roki?"

"Da in na nji bo ostal do moje smrti, moja Roza," sem ji rekel.

"Tako bodi, moj ljubček, tako bodi! Poglej, tudi moj je še tu in vzela ga bom s seboj, kamor pojdem le prekmalu: v grob. O, ta prstan bo moja zvezda v temni noči zemlje. Kaj veruješ, moj ljubček, da duša preživi telo? Se pred minuto sem si želela umreti, izginiti v nič. Toda zdaj, odkar vem, da me ljubiš, si želim, da bi bilo posmrtno življenje. Vseeno mi je, četudi ne pridem v nebesa, v raj nebeske blaženosti. Le v zemlji, v mrzli zemlji bi se rada vsega zavedala... Tudi tam bi bila ob misli, da me ljubiš, na veke srečna!"

In tako sva govorila dolgo, dolgo... Kaj pravim? Ali bi se mi bilo stoletje zdelo dolgo v taki blaženosti?

O, moj Bog, kako dolgo je od tega, kako daleč je tisti večer! Štirideset osem let je med njim in med menoj. Štirideset osem let! Toda moja duša večkrat počene na tilnik spominov in jadra skozi široki tok let k tistemu večeru, izgubljenemu raj!

In listje, ki ga prinaša z zelene drevesa moje minule sreče, pokriva moje golo telo, to od valov viharne morja razbičano živjo čer.

Ne vem več, kaj je bilo Roza spomnila na to, da se mora končno posloviti.

"Čas je, da grem," je govorila, "da te zapustim. Matija, tedaj... O, ne upam si izgovoriti poslovnih besede. Bojim se, da mi radi tega počasi srce... četudi bi mi bilo to dobrodošlo. Če bi me Bog ljubil, bi dal, da bi umrla v tvoji bližini..."

"Ne poslavljaj se, moj angel, saj se bova še videla."

"Ne bova se več videla, Matija."

"Morda..."

"Ne... nikoli več!"

"Sama nočeš tega?"

"Jaz da bi tega ne hotela? Jaz? Toda to se ne more zgoditi. Prosim te samo, da prideš k mojemu grobu..."

"K tvojemu grobu?"

"Če umrjem... Toda saj človek niti ne ve, kje ga bodo pokopali. Če boš izvedel, kje me bodo zagrebli: obišči me, moj ljubček, skloni se nad moje gomilo in poklič me po imenu. O, slišala te bom, naj bo moj grob še tako zelo globok. In nato bom prišla k tebi in te bom stisnila v svoje roke, če se me ne boš prestrašil... ker morda ne bom več tako lepa, kot sem bila. Toda jaz te ne bom nič manj ljubila kot zdaj."

Mrzlično me je privila na srce in me je poljubila, kakor da bi hotela izdahiti svojo dušo. O, to je bil bolesten sladki objem, kakor da se je posulo nebo in padlo v globino pekla ter sta se blaženost in pogubljenje spremešale med seboj.

Izrgala se mi je iz rok in zbežala.

Dolgo nisem mogel zaspiti, do jutra. Jokal sem, ihtel, tožil, diviti tega ne morem dopovedati.

Proti jutru sem zaspal. Imel sem krasne sanje. Stal sem na bregu reke in gledal v valove, ki so zibajoč se nosili umirajočega laboda... Labod se pel svojo poslednjo pesem, poslušal sem ga z vznemirjenjem.

Naslednjega dne sem izvedel novico, da je Roza skočila v vodo in utonila.

6.

Ko sem okrevljal, je bila moja prva misel, da obiščem otrokovo mater.

"S seboj jo vzamem, Beti vzamem za ženo," sem mislil, "da, sinu na ljubo." Nisem potreboval žene.

(Dalje pribodnjt)

JANUAR						
Sa	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

KOLEDAR
društvenih
prireditev

JANUAR

21. — Društvo Glas cleveland-skih delavcev št. 9 SDZ priredi letno plesno veselico v SND na St. Clair Ave.

28. — Društvo Ložka dolina priredi v SND na St. Clair Ave. ples.

28. — Zveza slov. protikomunističnih borcev priredi v Slov. domu na Holmes Ave. PREDPUSTNO ZABAVO.

FEBRUAR

4. — Gospodinski klub na Jutrovem bo pripravil večerjo z golažem in maškeračno veselico s plesom.

5. — Slovenski oder bo podal v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Molierjevo komedijo "Namišljeni bolnik". Začetek ob pol štirih popoldne.

11. — Štajerski klub priredi pri Eršetu za svoje člane in vpeljane goste predpustno veselico (maškeračo).

11. — Pevski zbor TRIGLAV priredi maškeračno veselico v Domu zap. Slovencev na 6818 Denison Ave.

11. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete priredi družabni večer v šolski dvorani.

12. — Lilija priredi v Slov. domu na Holmes Ave. "Veselo

pustovanje".

26. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi v farni dvorani KULTURNI VEČER SLOVENSKE SOLE.

MAREC

11.-12. — Sejem, modna razstava in predstave peke v farni dvorani pri Sv. Vidu pod pokroviteljstvom Slovenske ženske zveze v Ohio. Modno razstavo bo pripravila Grdina's Bridal Shop.

19. — Slovenski oder bo podal v dvorani pri Sv. Vidu Gregorinovo pasijonsko igro "V času Obiskanja".

APRIL

9. — Pevski zbor SLOVAN poda svoj pomladanski koncert v AJC na Recher Ave.

MAJ

7. — Pevski zbor TRIGLAV poda letni koncert v Sachsenheim dvorani na 7001 Denison Ave. Po koncertu domača zabava v Slov. domu na 6818 Denison Ave.

14. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi v farni dvorani pri Sv. Vidu MATERINSKO PROSLAVO.

NOVEMBER

26. — Pevski zbor SLOVAN poda v AJC svoj jesenski koncert.

Kako misli ruska mladina o Bogu!

Gotovo še nikdar ni bilo zanimanje za življenje ruske mladine tolikšno kot prav v sedanjem času. Upravičeno se zahtodni svet sprašuje in poizveduje, kako je usmerjena mladina onega naroda, ki vedno bolj odločno posega v razvoj današnjega svetovnega življenja. Saj ni treba biti nikak prerok, če vse bolj prevladuje prepričanje, da bo v drugi polovici dvajsetega stoletja zavzela prav Rusijo vodilno mesto med narodi današnje politične pozornice.

Javno življenje Boga ne pozna Vemo, da je današnja uradna Rusija brezbožno-komunistična in vse javno življenje v njej je uravnano po marksistično-komunistični ideologiji. Se razume, da je tudi vsa vzgoja in vse šolstvo strogo brezbožno in materialistično vodeno. In v tej smeri se že nad 40 let vzgaja vsa ruska mladina; to se pravi, da že drugi rod raste v popolnoma brezbožnem in strogo marksističnem kulturnem ozračju.

Zaradi vsega tega se s toliko večjo radovednostjo zanimamo, kako je z današnjo rusko mladino, to je s tisto mladino, ki bo jutri prevzela v svoje roke vodstvo države z ogromno tehnično, vojaško in življenjsko silo. Pri tem je posebno važno vprašanje, koliko je v ruski mladini še vskega mišljenja in kakšno je njeno razmerje do nadnarave in

do Boga. Saj je končno od tega odvisno, ali bo Rusija s svojim brezbožnim in nečloveškim komunizmom svetu prinesla pogubo ali pa bo k Bogu spreobrnjena svetu pomagala do dolge dobe miru in blagostanja (kot napoveduje Marija v Fatimi).

Mlada Angležinja v Moskvi

Na ta vprašanja nam naj odgovori dijakinja iz Anglije, ki se je udeležila zadnjega mladinskega kongresa za mir v Moskvi. Z drugimi mladinci se je tudi ona odzvala povabilu; saj je bila to njena davna želja, da bi z lastnimi očmi pogledala ruski resničnosti in obraz. Studirala je namreč na ruskem institutu v Oxfordu in je zato bila dobro poučena o ruskih zadevah. To pot je nastopila z ednim namenom, da v obširni anketi povpraša ljudi: "Ali verujete v Boga?" Svoja dognanja opisuje takole:

"Vpraševala sem ljudi po ulicah, trgih in parkih: 'Ali verujete v Boga?' Menim, da sem s tem vprašanjem obrnila na več kot sto oseb, ki so takoj spoznali, da sem tujka. Kratko in bežno so mi odgovarjali. Včasih pa se je zbrala ob meni velika gruča in govorili smo o tem dolge ure. Vse te razgovore bi lahko posneli v izjavo mladega delavca, ki mi je rekel: 'Vsak Rus, pa naj bo te ali one smeri, tega ali onega naziranja, govori ved-

no rad o vprašanju: ali je Bog."

Mnogo Rusov veruje

Zopet sem bila sredi množice ljudi in govorili smo o angleških solah, filmih, literaturi in podobno. Naenkrat pa se je utrgalo iz množice vprašanje, ki mi ga je zastavil dijak: "Ali verujete v Boga?" Odgovorila sem mu, da jaz verujem. Izjavil je, da ne veruje v Boga; nadalje je vprašal, če je v Angliji mnogo mladih ljudi, ki ne verujejo. Priznala sem mu, da jih je mnogo, ki ne verujejo, vendar pa je zelo mnogo gibanj in pokretov, ki skrbje za krščansko vzgojo in širjenje krščanske kulture. Med sodelavci teh gibanj je mnogo dijakov in delavcev. Ljudje so začeli kar povprek govoriti: "Tako je prav, tako je prav."

Opogumila sem se in vprašala: "In kako je pri vas s krščanstvom? Koliko ljudi je krščanske vere?"

Prva se je oglasila neka mlada žena in rekla: "Vsi." — "Mogoče jih je 40 odstotkov," je odgovoril mladenič na drugi strani. — Nekdo drug je pripomnil: "Tega ni mogoče povedati. Vendar je gotovo, da jih je zelo mnogo." — "Ni jih; mi ne verujemo v Boga," je odgovorila mlada delavka samozvestno.

Cerkve v Moskvi

Naslednjega dne se je podala mlada Angležinja v mesto, da obišče nekaj cerkva, ki so v Moskvi odprte. Na tramvaju je prosila sprevodnika, da jo opozori, kje naj izstopi, da pride do kakšne cerkve. Kmalu so se okoli stoječi zapletli v živahen razgovor o lepoti moskovskih cerkva in o tem, ali je prav da ogledujemo cerkve. Vsi pa so bili zelo prijazni in ustrežljivi.

"Ko sem izstopila, se mi je pridružil mladenič, ki je rekel, da je marksist, a ga je razgovor v tramvaju tako razvnel, da je moral za menoj in razgovor nadaljevati. Ko sva šla proti cerkvi, sva se pogovarjala o posmrtnem življenju. V cerkvi je bilo ravno pogrebno opravilo. Petje je bilo čudovito in v cerkvi je bilo mnogo vernikov. Marksistični mladenič je kmalu prišel k meni in rekel: "Res lepo; k pridete v cerkev tako proti svoji volji, začnete takoj verovati v Boga."

Cerkve — muzeji

V sklopu Kremļa so tri cerkve, ki so sedaj odprte za obisk. Vse tri so muzeji in jih krasijo krasne nabožne slike ali ikone. Ljudje, ki v velikem številu prihajajo v te "muzeje", so se predkipi in slikami verske vsebine ali pa pred bivšimi oltarji spoštljivo križali.

Med ljudmi v cerkvi je bil tudi starček s svojo malo vnukinjo. Razlagal ji je navdušeno o ikonah in freskah. Angležinja je pristopila k njemu in mu priznala, da je vse v cerkvi tako lepo.

"Da, vse je zares lepo. Vse je tako popolno, ker sloni na veri v Boga." Zopet se je zbralo več ljudi in poslušalo najin razgovor o resnicah, o katerih so bile slike na stenah. Tedaj pa vpraša neki mladenič, kazajoč na sliko

Jezusovega krsta: "Zakaj je Jezus toliko star, ko prejema krst, ko navadno vendar otroke krste..."

Starec mu je odgovoril, da je bil Kristus trideset let star, ko je bil krščen.

"A tako; nikdar nisem tega slišal," je odgovoril mladenič.

Vera zanima Ruse

Se o marsičem smo govorili. Tedaj pa se je prerinil do nas mladenič s fotografskim aparatom in beležko v roki. Vprašal me je, kdo sem. Popisal je moje podatke in spet izginil. Priznam, da mi ni bilo ravno prijetno. Ljudje pa so takoj spremenili vsebino razgovora in se mi zahvaljevali...

Vsi ti vtisi potrjujejo resnico, da je v Rusiji vprašanje o Bogu v središču zanimanja ljudi in da vera še vedno silno zaposluje ruskega človeka — in to mnogo bolj kot človeka na zapadu! Zato se le tam dogodi podoben dogodek: Nekega popoldneva sem potovala v avtobusu z ruskim znancem, ki mi je bral pridige slavnega ruskega škofa iz sedemnajstega stoletja in tisto staro ruščino sva oba prevajala v moderno ruščino. Kmalu je v avtobusu vse utihnilo in vsi ljudje so pozorno poslušali najino prevajanje.

Ali bi bilo kaj takega mogoče pri nas...?

Političen predpust je prevzel našo prestolico

WASHINGTON, D. C. — Veselo razpoloženje, ki vlada v vrstah demokratske stranke, je zmagalo tudi v republikanskih vrstah. Kot se vidi je tudi veselje nalezljiva bolezen; hvala Bogu, da je tako. Republikanci prirejajo kar naprej poslovnih večerje in plese in smatrajo prihodnjih par let — kvečjemu štiri — samo za odhiti, kajti prihodnjič bodo gotovo zmagali, če ne l. 1962, pa bolj kot gotovo l. 1964. Republikansko razpoloženje bo uradno zaključeno na kosilu, ki ga bo imel Eisenhower s svojim kabinetom, takoj po inauguraciji. Na kosilo je vso družbo povabil Eisenhowerjev prijatelj Strauss, ki ga je Ike hotel imeti za tajnika za trgovino, pa ga Kongres ni hotel odobriti. Mnogi se še gotovo spominjajo, kakšna politična senzacija je to bilo svoje dni v Washingtonu.

Med demokrati ne vlada samo veselje, ampak tudi nervoza, ali bo šlo vse po programu. Središče zabave bo seveda običajni inavguracijski ples, ki se bo vršil kar v največjih dvoranah treh največjih hotelov. Ples organizira poseben damski odbor, ki je poskrbel za vse, celo za tapete po stenah. Težave je pa imel s priložnostnimi pesmici. Nabrani so kar tri, ki naj bi razveseljevale demokratska srca, pa je bilo menda besedilo preveč "ljudsko" in merodajni krogi so sklenili, da teh pesmic ne bo treba peti.

Ogrela so se tudi moskva demokratska srca: demokratske volivne blagajne imajo še zmeraj primanjkljaj približno \$2,000,000, pa so demokratski veljaki sklenili v svojem veselju, da bodo ta madež oprali s stranke že tekom "prvih 100 dni" Kennedyvega režima.

ČE HOČETE . . .

prodati ali kupiti posestvo ali trgovino, obrnite se do nas

JOS. GLOBOKAR

986 E. 74th St.

HE 1-6607

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA

Prescriptions — Vitamins

First Aid Supplies

Vogal St. Clair Ave. in E. 68 St.

Orkan odkril vikinško ladjo

Orkan "Dora" — ik je divjal ob obalah Kube in Združenih držav je v New Jersey razdejal precejšnji del obale. Tako so prišle na dan razvaline stare lesene barko, ki znanstveniki menijo o njej, da je iz dvanaajstega stoletja in da je zelo verjetno vikinška.

Če bodo zbrali dokaze za to domnevo, Kolumb ne bo več veljal za odkritelja Amerike, ker bi bili Vikingi torej že dobrih dve sto let pred njim pluli ob obalah Novega sveta.

Hranite denar za deževne dneve — kupujte U. S. Savings bonde!

MALI OGLASI

Sobe se odda

Oddasta se dve opremljeni sobi. Kličite LI 1-4337.

(12,13,16 jan)

Stanovanje se odda

Štiri sobe in kopalnica, spodaj, se oddajo v najem na 15929 Saranac Rd. Kličite LI 1-7021 po 4. uri pop. —(11,13,16 jan)

Sobo oddajo moškemu

Veliko sobo z lastnim štedilnikom in hladilnikom oddajo moškemu v fari sv. Vida. Kličite HE 1-6671. (11)

Stanovanje se odda

Tri na novo dekorirane sobe in kopalnica, spodaj, se oddajo starejšima zakoncem. Vprašajte na 1189 E. 61 St. EX 1-4914. —(10)

Soba se odda

Moškemu se odda soba s pri- vatnim vvhodom in kopalnico. Si lahko tudi kuha. Garaža. 1086 E. 71 St. Zgoraj. Kličite po 6. uri UT 1-5839. (13)

Stanovanje se odda

Tri velike neopremljene sobe, kopalnica in vroča voda, na 1267 E. 61 St. —(10)

ZDRAVILO ZA STARE

IN MLADE

Gospa Anna Marsoun iz Santa Ana, California, piše:

Gospodje: — Že večkrat sem čitala, kako Tatra čaj pomaga ljudem. Sedaj verjamem, da je to resnica, ker so ti čaji izvrstno pomagali tudi vsej naši družini, starih in mladih. Zaradi tega zavzemajo že več let prvo mesto v moji medicinski omari. Če se slabo počutim, ali trpim zaradi zaprtja, vetrov, nespečnosti, itd., si skuham malo Tatra čaja št. 1 in ta mi hitro pomaga. To je moja oblažitev in res uživam v tem prijetnem čaju. Stara sem že 76 let, bila sem dolgo časa bolna in poskusila sem vsa mogoča zdravila; toda ta izvrstni — dobro delujoči čaj mi najbolj pomaga, da izčistem svoje telo. Prepričana sem tudi, da je vaš Prsni čaj za kašelj od prehlada boljši in cenejši nego zdravila. Če bi dobila zaradi krvi po telesu neke vrste kožne izpuščaje, kar srbti in peče, pomaga v tem slučaju Ematea čaj. Vsakdo se lahko z zupanjem obrne na Tatra zeliščne čaje.

Vas pozdravlja rojkinja

ANNA MARSOON.

ALI TRPITE ZARADI ZAPRTJA, ki povzroča slabost želodca, pline, utrujenost, nervoznost, glavobol? Če so te neprijetnosti vzrok zaprtja, jih olajšate ali odstranite, če temeljito očistite svoje telo in da drugi organi delujejo pravilno. Zavitec TATRA ZELIŠČNEGA ČAJA št. 1, za 60 skodelic, \$1,00

PECTORAL — PRSNI ČAJ št. 2, Znanstvena mešanica najboljših zelišč za takojšno olajšanje kašlja, ki je vzrok prehlada, Imamo ga na zalogi; zavitek \$1,00.

REMOLEK ZELIŠČNI ČAJ št. 3, Znamenita formula zelišč, zelo priljubljena pri starejših ljudeh za njen naravni in mil učinek; zavitek \$1,00.

EMATEA ZELIŠČNI ČAJ št. 4, Prirojen iz tekom razdobij prekuženih zelišč, ki jih cenijo še iz starih časov za njih koristni učinek pri krvi in čiščenju; zavitek \$1,00

RENEK ZELIŠČNI ČAJ št. 5, Izvrstna zeliščni čaj, katerega uporabljajo vsi zaradi njegove zdravstvene in prirodne do-brote. Ni odvajalen, Zavitek \$1,00.

Vsak zavitek čaja stane \$1,00, SEST ZAVITKOV, KATEREKOLI VRSTE za \$5,00, 12 za \$10,00. Pri vsaki škatli čaja dodate 10c za poštnino, 15c za Kanado, 25c za druge dežele. Navodilo za uporabo na vsakem zavitku. Naročilo naslovite takole:

Tatra Company, Dept. 10

Box 60, Morrisville, Pa.

Višarska polena

spisal Narte Velikonja

"Nismo barantali, Franca!" je dvignil Matijec roko kakor k prisegi. "Nismo barantali; Bog mi je priča, da jaz nisem! Rekli so, da naj obljubim njivo stricu. On sam je prišel s to besedo. Ne maram, Franca, da bi mislila slabo, če ni res. Tega ne maram. Stori drugače, kar hočeš, samo tega ne misli!"

Matijcu so solze stopile v oči. Kakor neboljen otrok je stal pred njo ter jo nepremično zrl. "Samo tega ne misli! Jaz nisem, Franca! Da boš vedela, to sem povedal, Franca!"

In je hotel oditi, kakor da ga je sram.

"In kdo si je izmislil, Matijec?"

"Mislim, da sam stric. Saj oče bi jo bil že prej lahko dal, njivo. Stric Matevž!"

"Stric Matevž?"

"Kdo pa drugi, če se je on ponujal, da bo posrednik!"

"In ti si vse to vedel?"

"Rekel mi je in jaz nisem maral. Zato mi je hudo, Franca, da bi nič hudega ne mislila."

"Stric Matevž? In da jaz nisem prej tega pomislila. Da nisem prej pomislila! O, usmiljeni Bog!"

In planila je v krčevit jok.

Cuden, groze in praznote poln prepad je zazijal pred njenimi očmi.

"O, da nisem prej pomislila!"

Matijcu je bilo nerodno pri tem, da bi bil najrajši izginil. Bal se je, da bodo ljudje videli. Toda ostal je, kakor vkopan na mestu, ter ponavljal njene zadnje besede. "Da nisi prej pomislila? Česa nisi pomislila?"

"Teta Kosmačka pa je pri meni snubila drugega. Potem, kar se je bilo zgodilo tebi s stricem! Drugega, Matijec! Za Tineta! Vso nedeljo popoldne!"

"Snubi pač lahko!" je povlekel Matijec, ki ga je bilo nekaj sunilo v srce. "Snubi lahko komurkoli!"

"Ti, ki ne razumeš!" je bruhnila, očitajoč si vse, kar je kdaj slabo mislila o Matijcu. "Ali ne vidiš, da je stric poslal od druge strani teto! Ali ne vidiš, kako so od druge strani barantali za kravo, Matijec?"

"To še nič hudega ni. Krava je še v hlevu!" je tlesnil z rokami kakor otrok. "Krava je še v hlevu!"

"Krave ni več v hlevu!" je trpko in odločno rekla s svinčnim glasom Franca. "O, moj Bog, krave ni več v hlevu! In zakaj, Matijec," je jokaje očitala, "zakaj nisi tega prej povedal?"

"Kaj jaz vem; saj sam ne vem. Niti do besede nisem prišel. Ker je stric tako naglo za-

obrnil, in potem si odšla kakor burja. Kaj jaz vem!"

"In zdaj je prepozno!" je grizla vase, "zdaj je prepozno!"

"Kako je prepozno, Franca? Franca, če ti je kaj zame kdaj bilo in če ti je, Franca, reci! Kar reci, zapiševa oklice!"

"Kaj ti veš? Rekla sem, da je prepozno. Zavezana sem, o kako zavezana!"

"Zavezana? Če nisi rada, Franca, odveži! Samo če nisi rada?"

V blag spomin

PRVE OBLETNICE, ODKAR JE UMRL MOJ LJUBLJENI SOPROG

John Rolich

Zatisnil je svoje dobre oči
15. januarja 1960.

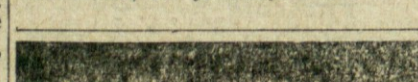
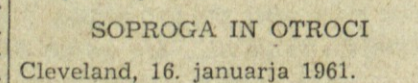
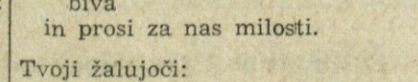
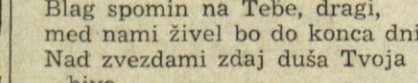
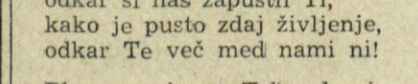
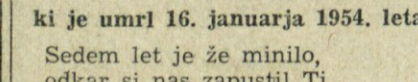
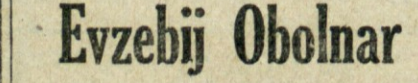
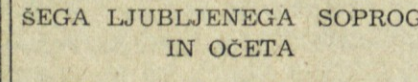
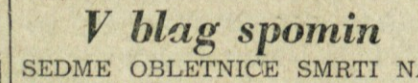
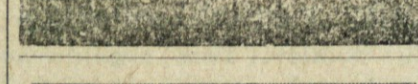
Leto eno je že minilo, odkar truplo Tvoje v grobu spi, meni pa težko je pri srcu, ker Te več med nami ni.

Sveta vera nas tolaži, da se enkrat snidemo, kjer ni joka ne bolesti, v raju tam nad zvezdami.

Zalujoča soproga

ANGELA ROLICH

Cleveland, O., 16. januarja 1961.

V blag spomin

SEDME OBLETNICE SMRTI NAŠEGA LJUBLJENEGA SOPROGA IN OČETA

Evzebij Obolnar

ki je umrl 16. januarja 1954. leta.

Sedem let je že minilo, odkar si nas zapustil Ti, kako je pusto zdaj življenje, odkar Te več med nami ni!

Blag spomin na Tebe, dragi, med nami živel bo do konca dni! Nad zvezdami zdaj duša Tvoja biva in prosi za nas milosti.

Tvoji žalujoči:

SOPROGA IN OTROCI

Cleveland, 16. januarja 1961.

"Ne morem, Matijec!"

"Ne moreš?" je vprašal ter zamotavil, kakor da se pogreza. Nejasen občutek mu je zaživel v srcu.

"Ne, ne morem! Tine me je zbarantal, Matijec!"

"I, če si kaj rekla, beseda še ni konj!"

"Ali ne vidiš, Matijec, ali ne veš, Matijec, kaj je z menoj. Vsi ljudje vidijo, tvoj oče že vidi, samo ti, samo ti bi vzel tuj greh nase!" je s čudnim pričakovanjem planila z besedo.

"Kako tuj greh? Tuj greh praviš?"

"Tinetov greh!"

Zameglilo se mu je pred očmi, kakor da ga je kdo udaril po glavi. Šele sedaj so mu misli našle vozle, da je razumel. Nato se je naslonil na steno ter strmo zroč predse ponavljal:

"Tuj greh, tuj greh! Franca, zakaj si nam to storila?"

"Da, zakaj?" je mrzlo kot smrt ponovila Franca.

"In se zdaj ne omožiš? Ti se moraš vendar omožiti?"

"Tine noče! On hoče grunt, da bo lahko plačal mešetarino. Da bo lahko dal njivo!"

S strašno jedkostjo je govorila te besede.

"Pa mu daj grunt, da ne boš v sramoti, Franca!" je jeknil Matijec. "Pa mu ga daj! Pomisli, da si na Mohorjevem gospodinja da ne bo sramote."

"Grunt ni moj, grunt je očetov!"

"On ga je spravil skupaj, res!" je potrdil Matijec. "Pa mu ga daj pol!"

"On hoče vse!"

"Jaz, Franca, jaz bi te bil vzel, o, kakó rad vzel brez grunta, jaz te še danes, še danes vzamem, Franca, Franca, še danes! Kakršna si!"

S silnim sunkom je zadušil v sebi neznan hladen odpor in zopno čustvo ob misli na vso to. Oprijel se je za mizo in ponovil:

"Še danes! Kakršna si!"

"Praviš, še danes in kakršna si. O, čutim, kaj praviš. Če bi bil rekel: 'Jaz te vzamem,' samo to, samo te besede!" je jokala Franca, "bi vedela, da je vse tako, kakor je bilo, pa praviš: 'še danes in kakršna si!' Iz usmiljenja praviš!"

"Jaz te vzamem," je počasi slovkoval Matijec, "jaz te vzamem. Kar bo, Franca, ne bo pogrešalo očeta!"

"Prepozno, Matijec, čemu bi še tebi bila v pokoro. Naj bo meni v pokoro, jaz moram za pravim očetom, jaz moram za Tinetom!"

In sta si stala nasproti, oba tako nesrečna in bedna, tako trpeča in tretetajoča od srčne bolečine.

"O, da bi umrla!" je dahnila Franca.

Matijec pa je nemo, s čudno grozo v očeh oddaval iz kuhinje v hlev, sedel v jasli ter ni opazil, kako mu teliček slini praznične hlače.

17.

Mohor je tri dni ždel pred hišo kakor bolan. Ni prišel k skledi, ni odgovarjal na vprašanja, nič. Kruh je otepal in vodo pil, naslanjal glavo na palico ter zrl predse. Človek, ki ga ni poznal, bi dejal, da ždi, toda domači so se ga ogibali. Vedeli so, da njegov sivi pogled izpod polpriprtih vek bedi nad težko mislijo. Dva sta vedela, kaj ga grize. Franca, ki je čakala s strahom in trepetom, kdaj se usuje nevihta, Tine, ki je s čudno samostnostjo škodoželjno mislil na gospodinjinine besede, ko ji je pijan oni večer povedal, da je staremu vse izdal.

"Zdaj je vsega konec!"

"Konec? Kakšen konec? Gospodinja si!"

"To je tisto!" je vzdihnila. "Tako misliš mene upehati!"

"Kaj bi te upehal. Sama veš, kako lahko urediš!"

In je tisti večer vriskal pred hišo, da je Franci paralo dušo in da je Mohor, ki je že ležal, plaval pokonci ter zahreščal skozi ubito šipo:

"Tiho, vedomec!"

In je prišla nedelja. Mohor je ždel pred hišo.

"Boš že videl vedomeca, stari!"

je dejal Tine, ko se je spomnil teh besed ter ga izza hleva uzrl zdečega pred hišo. "Tudi star maček se mora privaditi novemu gospodarju!"

Zvečer pa je stopil Mohor za snaho v hlev, ko je krmila. Stopil je na prag, udaril s konico svoje palice v črviti strop ter dejal s tresočim se glasom:

"Ta strop sem jaz napravil, iz svežih smrek in zdaj je suh!"

Ker mu vsa prebledela ni takoj odgovorila, je hreščal:

"Ali slišiš, zdaj je črviti!"

"Popraviti ga bom dala!" se je zmislila, ker ni vedela, kam meri z besedami.

"Če boš utegnila!" je spet zahreščal starec ter blede pogledal izpod sivih vek.

"Saj se s popravili tako nemudi!" je čisto vdano-topo pripomnila ter pričakovala kakor v sanjah, kot da je nič ne brigajo starčevi očitki.

"In to kravo sem kupil še jaz!" je pokazal na Ciko, ki je imela že osmo tele. "Se telico sem jo kupil in bi bila že kmalu poginila na detelji. Glej, da ti ne crkne!" je s čudnim glasom pristavil, da jo je zazebló v dušo. Kakor zlovesča prikazen se ji je zazdel, kakor čarodej, ki nosi že s svojim pogledom ne-

srečo. Spomnila se je, da odvrača uroke, če privihneš predpasnik do vozla na traku ter je stopila h kravi.

"In streho nad glavo sem napravil jaz in..." je zahropel, "in streho za tvojo sramoto sem napravil jaz. Da bi bilo vse prej zgorelo!" je bruhnil v krčevit kašelj.

"Zdaj razumem!" se je prekrizala od groze Franca. "Sveti Florijan, varuj nas nesreče!"

Starec se je odkašljaval ter povlekel snaho za roko. Vlekel jo je pred hlev, odkoder se je videlo polje pod vasjo v pomladnem zelenju. Sadevniak pod hišo je šumel ter se bleščal v cvetju in mesečini.

"In to polje sem dokupil jaz!" jo je stisnil za roko. "In ta sadevniak sem zasadil jaz — in sem za vse to dobil v hišo snaho, ki se peča s hlapcem!"

Toliko žalosti in obupa, gneva in ogorčenosti je bilo v njegovih besedah, da je ves trepetal.

"Tako snaho, kakor so jih svojčas vlekli na pranger! O, da bi ne bila nikdar prestopila praga moje hiše!"

"O, da bi res ne bila!" je vzdihnila Franca, topo vdana kakor obsojena na smrt.

(Dalje prihodnjic)

Se priporočamo

ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ZLEBOVE. VRŠIMO VSA V KLEPARSKO STROKO SPADAJOČA DELA. NAŠE DELO JE POZNANO IN ZANESLJIVO

FRANK KURE

Laško pišete na ta naslov:

R. F. D. No. 1, Route 44, Newbury, Ohio

Pokličite telefonično: JORDAN 4-5503

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

HENDERSON 1-2088

KENMORE 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

Za
vaš
pomembni
dan!

Drage neveste!

Ena pomebnih predpriprav za najlepši dogodek življenja, je izbira poročnih vabil.

Oglasite se pri nas in oglejte si najnovejše, pravkar dosepele vzorce vabil, naznanil, papirnatih prtičkov, kozarčnih podstavkov, vžigalic, na katerih je natisnato Vaše in njegovo ime.

Ogled je popolnoma neobvezen!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

HE 1-0628

NA TOPLEM SONCU — Visokošolki z University of Florida se kratkočasita na soncu v Silver Springs.

CHICAGO, ILL.

HAPPY NEW YEAR TO ALL

LAWDALE SAVINGS & LOAN ASSN.

3205 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

JOSEPH J. JANDA, President

JOSEPH J. HOUDA, Vice-Pres.

MILDRED R. JANDA, Secretary

BUSINESS OPPORTUNITY

CLEANING STORE — By owner. Good spot for tailor or furrier. Large storage vaults and fur cleaning machine etc.; Livingqtrs. if desired. Ill health forces sale. Price \$1,200 or best offer. Call AV 3-7336, Sun PE 6-5393. (11)

Vse mine, vse zgine,
le večnost trpi;
a Tebi preljuba,
naj Luč večna gori.

Tvoji žalujoči:

JOHN NOVAK, soprog

JOHN Jr., sin, SOPHIE, poročena SELISKAR, hči

OTTO SELISKAR, zet

CARL, MICHAEL, LORAIN, vnuki

JOHN ŽITKO, v Vancouver-ju, B.C., Canada, in FRANK ŽITKO, v Clevelandu, Ohio,

brata

MARIJA BRANCEL, v Jugoslaviji, FRANCES VALENCIC, v Madison, Ohio,

in JOHANA KLEMENČIČ, v Jugoslaviji, sestre

Cleveland, Ohio, 16. januarja 1961.